

MEERJARENBELEIDSVISIE 2019-2022

25 juni 2018

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
2.	FINANCIËN	4
2.1.	Een duurzaam financieel perspectief	4
2.2.	Financieel meerjarenbeeld	4
2.3.	Algemene uitkering uit het gemeentefonds	5
2.4.	Onvermijdelijk	5
2.5.	Actualisatie.....	7
2.6.	Sociaal domein	8
2.7.	Bedrijfsvoering	8
2.8.	Investerings	8
2.9.	Algemene reserve.....	9
2.10.	Investeringsfonds Impuls Ede	9
3.	ACTUALISATIE (EERSTE TUSSENRAPPORTAGE 2018)	11
4.	BIJLAGEN.....	17
4.1.	Bijlage A: Ontwikkeling algemene uitkering gemeentefonds	18
4.2.	Bijlage B: Specificatie bestedingen levendig centrum	21
4.3.	Bijlage C: Meerjareninvesteringsraming	22
4.4.	Bijlage D: Overzicht meerjarenperspectief.....	25
4.5.	Bijlage E: Actuele begroting 2018	28
4.6.	Bijlage F: Begroting meerjarig.....	30
4.7.	Bijlage G: Verloop reserves 2018	32
4.8.	Bijlage H: Verloop voorzieningen 2018	33

1. INLEIDING

In het bestuursakkoord staat het college stil bij de uitgangspunten voor de toekomst van Ede. We hebben ambitie voor prettig wonen en leven in Ede, voor nu en in de toekomst. Het doet afbreuk aan het akkoord om deze te proberen in enkele regels samen te vatten ter inleiding van deze meerjarenbeleidvisie. Twee grote hoofdopgaven staan de komende jaren centraal:

- Food, landbouw en World Food Center
- Duurzaamheid en natuur

We vinden het belangrijk dat inwoners en (maatschappelijke) ondernemers invloed hebben op dat wat voor hen belangrijk is en hun leefomgeving mede vorm geeft. Daarom willen we ruimte bieden aan de initiatieven vanuit de samenleving en kijken we uit naar een constructieve samenwerking met de gemeenteraad.

De uitspraken zijn niet tot in detail vastgelegd, er is geen uitgewerkt financieel hoofdstuk. Het financiële perspectief biedt aan de ene kant mogelijkheden door een structurele groei van de algemene uitkering. Tegelijkertijd worden we geconfronteerd met forse tekorten op het sociaal domein, die meer dan volledig beslag leggen op de beschikbare ruimte. Maatregelen om tot een sluitende begroting te komen zijn onontkoombaar. Dit is niet eenvoudig en vraagt de nodige creativiteit en doorzettingskracht.

Voorliggende meerjarenbeleidvisie bevat een geactualiseerd financieel beeld dat als kader dient voor het opstellen van de Programmabegroting 2019-2022. Met de vorige programmabegroting als startpunt zijn de 'technische' onderdelen doorgerekend: algemene uitkering, doorwerking effecten uit de programmarekening, investeringsraming. Het beeld op zich laat nog geen structureel sluitende begroting zien. Daarom geeft het college sinds zijn installatie prioriteit aan de opgave om tot een sluitende begroting te komen. Het werken aan deze opgave vindt deels parallel aan het opstellen van deze meerjarenbeleidvisie plaats. De uitkomsten worden u later aangeboden in een apart voorstel, waarin de inhoudelijke koers met bijbehorende financiële effecten inzichtelijk worden gemaakt. Vooruitlopend hierop wordt uw instemming gevraagd om ter continuering van het programma Levendig Centrum (tweede helft 2018) en het ondergronds brengen van de hoogspanningslijnen geld beschikbaar te stellen uit het Investeringsfonds Impuls Ede.

Tot slot, dit document bevat de bestuurlijke tussenrapportage die als apart hoofdstuk is opgenomen.

2. FINANCIËN

2.1. Een duurzaam financieel perspectief

Als coalitie hebben we onze financiële uitgangspunten vastgelegd in het bestuursakkoord: “We staan voor een duurzaam financieel perspectief. Dit betekent dat structurele uitgaven betaald worden uit structurele middelen. We willen onze ambities verwerken in een meerjarenbegroting die ook op termijn financieel houdbaar is, voldoende duidelijkheid en flexibiliteit biedt, inzicht geeft in de politieke keuzemogelijkheden en goed aansluit bij de begrotingsregels. In de komende periode zetten wij naast de structurele middelen ook het instrument Investeringsfonds Impuls Ede en de precario-middelen in om onze ambities te financieren. In 2018, op weg naar de begroting voor 2019 en verder, zoeken we tevens naar mogelijkheden om structurele ambities die op dit moment incidenteel gefinancierd zijn, structureel te financieren. Dit wegen we af tegen de beschikbare financiële kaders en waar nodig oud voor nieuw.”

2.2. Financieel meerjarenbeeld

Het financieel perspectief voor het opstellen van de Meerjarenprogrammabegroting 2019-2022 is in onderstaande tabel weergegeven. Het startpunt is een sluitende begroting. Deze is bijgewerkt op basis van financiële informatie, voor zover bekend op het moment van opstellen van deze meerjarenbeleidsvisie. In de volgende paragrafen leest u een toelichting op deze posten. Zoals u gewend bent, hebben we de meicirculaire van het gemeentefonds verwerkt.

De cijferreeks is opgesteld zonder rekening te houden met de financiële vertaling van het bestuursakkoord. Deze wordt u als separaat document aangeboden. U herkent het beeld dat is opgetekend in het bestuursakkoord. Aan de ene kant een structurele groei van de algemene uitkering. Aan de andere kant forse tekorten op het sociaal domein. De maatregelen om het perspectief weer in evenwicht te krijgen zijn onderdeel van de uitwerking van het Bestuursakkoord Ruimte voor Ede. Sec op basis van dit meerjarenbeeld beschikt Ede niet over een structureel sluitende begroting: een tekort van circa € 5 miljoen.

Financieel beeld meerjarenbeleidsvisie		bedragen x € 1.000				
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	
a. basis is programmabegroting 2018-2021 (p. 77)	7.811 N	1.208 N	1.083 V	187 V	187 V	
a. technische correctie	56 N	N	18 V	36 V	85 V	
a. uit algemene reserve (V) of naar reserve (N)	7.867 V	1.208 V	1.101 N	223 N	272 N	
vertrekpunt sluitende begroting	0	0	0	0	0	
b. algemene uitkering	3.790 V	5.000 V	4.700 V	5.693 V	5.121 V	
c. onvermijdelijk	780 N	152 N	147 N	147 N	147 N	
d. actualisatie	579 N	500 V	476 V	429 V	338 V	
subtotaal	2.431 V	5.348 V	5.029 V	5.975 V	5.312 V	
e. sociaal domein	6.375 N	9.375 N	9.075 N	7.775 N	7.775 N	
f. bedrijfsvoering	2.000 N	2.000 N	2.000 N	2.000 N	2.000 N	
financieel beeld zonder maatregelen	5.944 N	6.027 N	6.046 N	3.800 N	4.463 N	

De tabel is voorzien van een subtotaal. De voordelen achter het subtotaal hebben een vrij zeker karakter en zijn min of meer een ‘technische’ doorrekening. Ze zullen (gedeeltelijk) ingezet worden om onze ambities uit het bestuursakkoord te verwezenlijken. Onder het subtotaal zijn tekorten sociaal domein en bedrijfsvoering opgenomen met bedragen in de wetenschap van het heden. We zoeken naar maatregelen om deze tekorten te verkleinen. Los van deze meerjarenbeleidsvisie wordt aan beide sporen gewerkt. We komen hier bij u op terug.

Naast de exploitatierekening is het verloop van de algemene reserve een belangrijk ijkpunt voor de financiële sturing op de begroting. Eind 2017 hadden we € 24,5 miljoen ‘in kas’. Uit bovenstaande tabel kunt u vervolgens afleiden dat in 2018 in totaal voor € 13,8 miljoen een beroep wordt gedaan op de reserve. Dit bestaat uit € 7,9 miljoen om onze doelstellingen voor 2018 te kunnen realiseren. Daarbovenop wacht, zonder effecten van bijsturing, een geprognosticeerd tekort van € 5,9 miljoen. De met elkaar afgesproken bodem van € 10 miljoen komt daarmee in zicht. Een meerjarige prognose is lastiger af te geven omdat dit staat of valt met de financiële vertaling van het bestuursakkoord. Meer uitleg leest u in paragraaf 2.9 ‘Algemene reserve’.

2.3. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De maart- en meicirculaire van het gemeentefonds zijn doorgerekend. Dit leidt tot een bijstelling van eerdere ramingen in onze begrotingsdocumenten volgens onderstaande tabel.

Omschrijving	bedragen x € 1.000				
	2018	2019	2020	2021	2022
Accres	4.000 V	5.700 V	9.000 V	12.000 V	17.500 V
Af: opschalingskorting					600 N
Af: reservering loon- en prijsontwikkeling	250 N	400 N	1.800 N	2.300 N	5.200 N
Af: reservering l/p/volume/aanzuiging sociaal domein		300 N	2.500 N	4.550 N	6.800 N
Bij: geld voor taakmutaties	4.450 V	4.668 V	4.637 V	4.583 V	4.441 V
Af: reservering geld voor uitvoering van de taakmutaties	4.410 N	4.668 N	4.637 N	4.040 N	4.220 N
Totaal	3.790 V	5.000 V	4.700 V	5.693 V	5.121 V

Het Regeerakkoord kabinet Rutte III en de uitwerking hiervan in de Startnota en het Interbestuurlijk Programma leiden tot een groei van het gemeentefonds, het accres. Vanuit deze middelen moeten de gebruikelijke reserveringen worden gedaan voor de loon-/prijs- en volume ontwikkeling binnen onze begroting.

Het vorige Regeerakkoord stuurde aan op de vorming van grotere gemeenten ('bestuurlijke visie Plasterk'). Verondersteld werd dat dit in 2025 te bereiken eindperspectief zou leiden tot besparingen in de vorm van schaalvoordelen, de zogenaamde opschalingskorting. Hoewel het kabinet van opschaling heeft laten varen, is de olopende korting gehandhaafd.

Tot en met 2019 vergoedt het Rijk de loon-/prijs- en volumeontwikkeling sociaal domein. Vanaf 2020 gebeurt dit door een rechtstreekse toevoeging aan de algemene uitkering. Hiermee vervalt de één-op-één link met het verstrekte budget.

Het Rijk heeft een nieuwe systematiek doorgevoerd voor de verwerking van geldstromen die lopen tussen het gemeentefonds en het BTW-compensatiefonds. Dit kan gevolgen hebben voor de wijze waarop onze toezichthouders kijken naar de wijze waarop de gemeenten dit hebben verwerkt in de berekening van hun algemene uitkering. Hierover loopt landelijk overleg tussen financieel specialisten van de gemeenten en de provincies. De discussie gaat in de kern niet over de omvang van de geldstromen maar over het moment waarop een geldstroom wordt verantwoord.

In bijlage A vindt u meer gedetailleerde uitwerking van deze tabel inclusief specificatie en toelichting op de taakmutaties.

2.4. Onvermijdelijk

Voor een aantal onderwerpen is geen budget voorzien in de lopende begroting. De prioriteit voor aanpak of voortzetting van deze onderwerpen is dusdanig hoog dat het college uitstel tot aan de programmabegroting niet verantwoord acht. Ze liggen in lijn met bestaand beleid en/of recente besluitvorming.

Onvermijdelijk		bedragen x € 1.000				
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	
Ede Zuid	129 N	-	-	-	-	
Onderzoek autotunnel Kerkweg	100 N	-	-	-	-	
Sluipverkeer Bennekom (onderzoek)	50 N	-	-	-	-	
Implementatie omgevingswet	120 N	-	-	-	-	
De Belt te Wekerom	200 N	-	-	-	-	
Vliegroutes	60 N	50 N	-	-	-	
Verkeersopgaven Levendig Centrum	-	6 N	6 N	6 N	6 N	
Brandweerkazerne Bennekom	-	-	45	45	45	
Lokale Ombudscommissie Ede	96 N	96 N	96	96	96	
Gemeentewapen	25 N	-	-	-	-	
Totaal	780 N	152 N	147 N	147 N	147 N	

Ede Zuid € 129.000 N

Het afgelopen jaar hebben bewoners in de buurt rondom de hoogbouw in Ede Zuid hun droom, gezamenlijk perspectief, verder uitgewerkt. Vanuit een veilige en vertrouwde plek in de wijk: De Doe- en Leerplaats Groot Haversteeg. Een broedplaats en basis voor een sociale wijkonderneming in oprichting. De manier waarop ze dit doen draagt bij aan een groot aantal beleidsopgaven: participatie, inclusie, eenzaamheid, gezonde leefstijl, nieuwkomers. Tegelijkertijd bieden ze in samenwerking met o.a. Werkkracht, het Sociaal Team en Malkander hulp en ondersteuning aan individuele bewoners bij belemmeringen en problemen. De beweging die hiermee op gang is gebracht willen we het komende jaar graag vergroten, versterken en verduurzamen.

Onderzoek autotunnel Kerkweg € 100.000 N

Bij vaststelling van het Functioneel Ontwerp Spoorzone heeft uw raad in 2012 aangegeven dat rond 2018 op basis van een verkeersonderzoek en een participatietraject alsnog afgewogen moet worden of er ter vervanging van de huidige overweg Kerkweg een wijk-wijk autotunnel Kerkweg wenselijk is. Een overweg die door de intensivering van het treinverkeer gesloten te wordt. De totale kosten bedragen € 140.000. Vanuit het project westelijke Spoorzone is een bijdrage van € 40.000 beschikbaar gesteld.

Sluipverkeer Bennekom € 50.000 N

Op 9 november 2017 heeft uw raad de motie 'Sluipverkeer Bennekom' aangenomen om te komen tot een plan ter ontmoediging van sluipverkeer in Bennekom en op korte termijn maatregelen te treffen. Voor de uitvoering van de motie is onder andere een uitgebreid kentekenonderzoek nodig en een goede participatie met betrokkenen.

Implementatie omgevingswet € 120.000 N

De implementatie van de Omgevingswet is een majeure opgave voor de komende periode. De implementatie raakt veel beleidsterreinen inhoudelijk en vraagt om een andere rolname van de gemeente. De datum van inwerkingtreding is 1 januari 2021. De einddatum van de transitie ligt in 2029. De invoering heeft een grote impact op de gemeentelijke kaders, op dienstverlening en de organisatie. Hoe Ede dit invult heeft uw raad samen met het college in de Startnotitie Implementatie Omgevingswet vastgelegd.

De Belt te Wekerom € 200.000 N

De Belt in Wekerom is een voormalige vuilstort met een waterdoorlatende afdeklaag van 1,0 meter er boven op. Deze afdeklaag is op verschillende plekken aan het verslechteren door erosie op de paden (veroorzaakt door mountainbikers en wandelaars), erosie op de hellingen (door aflopend hemelwater) en het wroeten in de afdeklaag door wilde zwijnen. Het budget is nodig voor het herstellen van de afdeklaag, het voorkomen van vergelijkbare problemen in de toekomst en het opstellen van een beheerplan.

Vliegroutes € 110.000 N

Op 26 oktober 2017 heeft uw raad de motie 'Inzet vliegroutes gemeente Ede' aangenomen in verband met vliegroutes naar en van vliegveld Lelystad. Ter ondersteuning van deze inzet en zo nodig het inwinnen van externe inhoudelijke expertise heeft u het college het mandaat gegeven voor de besteding van maximaal € 1 per inwoner.

Verkeersopgaven Levendig Centrum (voorbereidingskrediet € 0,1 miljoen) € 6.000 N

Op grond van het uitvoeringsprogramma Verkeersopgaven Levendig Centrum 2018-2022 is het noodzakelijk om de voorbereiding op te starten voor de Telefoonweg en het Maanderplein. Later wordt voor de realisatie een krediet aangevraagd voor de uitvoering van de projecten.

Versnelling verwijdering asbestdaken € 80.000 N

In het voorjaar is overeengekomen dat de OddV samen met de partnergemeenten een 'Routekaart versnelling sanering asbestdaken' opstelt. Het gericht benaderen van eigenaren brengt extra werkzaamheden met zich mee.

Brandweerkazerne Bennekom (investering € 1.450.000) € 45.000 N

Nu de inpassingsstudie is afgerond, wordt de voormalige gymzaal aan de Schoolstraat getransformeerd naar een brandweerkazerne.

Lokale Ombudscommissie Ede € 96.000 N

Het benodigde budget voor de nieuwe taak in de ondersteuning van de ombudscommissie wordt gecombineerd met een versterking van het secretariaat van commissie Bezwaar en Beroep (kamer I).

Gemeentewapen € 25.000 N

Op 10 november 2016 heeft uw raad een motie aangenomen om aandacht te besteden aan het feit dat 200 jaar geleden het wapen van de gemeente Ede door de Hoge Raad van Adel is vastgesteld. De invulling van de motie wordt gecombineerd met het feit dat de gemeente Ede in z'n huidige vorm 200 jaar bestaat. De aandacht komt vooral te liggen op de bewustwording van erfgoed en de betekenis van het wapen. Met een vertegenwoordiging van betrokken organisaties en andere belangstellenden/deskundigen worden de plannen uitgewerkt en uitgevoerd.

2.5. Actualisatie

De actualisatie is een bestuurlijke tussenrapportage over de eerste maanden van het jaar. Om u een gevoel te geven zijn de meest in het oog springende afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting in onderstaande tabel samengevat. De gehele actualisatie is, zelfstandig leesbaar en met toelichtingen op de afwijkingen, opgenomen in het volgende hoofdstuk.

Actualisatie	bedragen x € 1.000				
	Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Toevoeging nieuwe jaarschijf aan de begroting	-	-	-	-	243 V
Vrijval kapitaallasten	892 V	309 V	285 V	238 V	183 V
Areaaluitbreiding woningen - meer OZB	150 V	150 V	150 V	150 V	150 V
Bijstelling overige belastingopbrengsten	200 V	285 V	285 V	285 V	285 V
Incidentele verkopen vastgoed	350 V	-	-	-	-
Omgevingsvergunningen	210 V	-	-	-	-
Sociaal domein	1.075 N				
OV Knoop Spoorzone	-	-	-	-	290 N
Parkeren	92 N	154 N	154 N	154 N	143 N
Restauratie kerktoren Grotestraat	570 N	-	-	-	-
Valleihopper	440 N	-	-	-	-
Regulier onderhoud openbare ruimte (SWB)	200 N	-	-	-	-
Overig	4 N	90 N	90 N	90 N	90 N
Totaal	579 N	500 V	476 V	429 V	338 V

Medio 2018 zijn in het sociaal domein de afrekeningen met de zorgaanbieders over 2017 ontvangen en verwerkt, nadeel € 1,1 miljoen. Boekhoudkundig valt dit incidentele verlies in 2018. De structurele doorwerking is opgenomen onder het kopje 'sociaal domein', zie volgende paragraaf.

2.6. Sociaal domein

Omschrijving	bedragen x € 1.000				
	2018	2019	2020	2021	2022
Jeugdmaatwerk	3.200 N	3.750 N	3.650 N	3.500 N	3.500 N
WMO-begeleiding	1.700 N	1.500 N	1.500 N	1.500 N	1.500 N
Thuisondersteuning	100 V	N	N	N	N
Sociale teams	300 N	N	N	N	N
Effect tijdelijke dekking formatie	N	1.700 N	1.700 N	1.700 N	1.700 N
Bijstand	N	1.150 N	1.150 N	N	N
Aanvullend inkomen	200 N	200 N			
Subtotaal - exclusief effect afrekening 2017	5.300 N	8.300 N	8.000 N	6.700 N	6.700 N
Doorwerking afrekening 2017	1.075 N	1.075 N	1.075 N	1.075 N	1.075 N
Totaal	6.375 N	9.375 N	9.075 N	7.775 N	7.775 N

Doorwerking financiële gevolgen Programmarekening 2017

Voor het opmaken van de financiële balans steunen we op productieverklaringen van zorgaanbieders Wmo en jeugdzorg die door zorgaanbieders worden opgemaakt. Ede volgt het hiervoor opgestelde landelijk protocol en de geldende termijnen. De productieverklaringen zijn in april binnen gekomen en hebben geresulteerd in een actualisatie van in de jaarrekening opgenomen cijfers. Deze is per saldo € 1,1 miljoen nadelig:

- WMO begeleiding € 175.000 V
- Thuisondersteuning € 70.000 V
- Jeugdmaatwerk € 1.320.000 N
- Beschermd worden € 500.000 N
- Uit reserve beschermd wonen € 500.000 V

2.7. Bedrijfsvoering

Eerder dit jaar zijn knelpunten gesignaleerd in de bedrijfsvoering. Een onderzoek naar de aard en (structurele) omvang is in gang gezet. In het tweede deel van dit jaar verwachten we meer duidelijkheid. Indicatief wordt nu rekening gehouden met een bedrag tussen de € 1,5 miljoen en € 2 miljoen. De bedrijfsmiddelenreserves schieten tekort om een dergelijk bedrag op te kunnen vangen.

2.8. Investerings

Het investeringsprogramma legt in de vorm van kapitaallasten langdurig beslag op de beschikbare middelen. De meerjareninvesteringsraming wordt periodiek geactualiseerd. In onderstaande tabel leest het volume van de voorgenomen investeringen, waarbij het meerjarendeel indicatief is. Het is een actualisatie van het overzicht dat in de Programmabegroting 2018-2021 is opgenomen. In bijlage C zijn de investeringen en de ontwikkelingen toegelicht.

Omschrijving	bedragen x € 1,0 miljoen				
	Prg. begroting 2019	Investerings 2019	Investerings 2020	Investerings 2021	Investerings 2022
Grondzaken	32,6	31,9	37,3	25,8	11,8
Spoorzone	22,1	13,4	22,5	23,8	13,6
Parklaan	20,5	12,9	16,8	16,5	0,7
Riolering	7,9	7,9	7,6	7,3	7,7
Huisvestingsvoorzieningen onderwijs	5,5	8,3	5,0	-	-
Sportaccommodaties	4,9	7,6	5,1	0,7	1,6
Openbare ruimte, verkeersveiligheid, overig	6,7	10,3	5,6	4,7	8,3
Totaal	100,2	92,2	99,7	78,9	43,8

In november vorig jaar werd bij de Programmabegroting 2018-2021 voor 2019 uitgegaan van een investeringsvolume van € 100 miljoen in 2019. Op basis van voortschrijdend inzicht komen we tot een volume van € 92 miljoen. De aanpassing van de raming voor de Spoorzone hangt samen met de fasering van het project in de tijd (het investeringsvolume is ongewijzigd). Het uitblijven van besluitvorming door de Raad van State over het bestemmingsplan brengt met zich mee dat de bestedingen Parklaan later worden uitgegeven dan verwacht ten tijde van besluitvorming over het kredietbesluit.

2.9. Algemene reserve

De algemene reserve is het sluitstuk van het financiële beeld dat is uiteengezet in paragraaf 2.2. De voor- en nadelen per jaarschijf worden toegevoegd respectievelijk onttrokken aan de algemene reserve.

Omschrijving	bedragen x € 1.000					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Saldo 1 januari	35.389	24.476	10.665	14.805	20.935	27.133
Inzet voor sluitende begroting	-12.726	-7.867	-1.208	1.101	223	272
Resultaat: rekening 2017 en prognose 2018	1.813	-5.944				
Doorwerking onvermijdelijk, actualisatie, alg. uitk.			5.348	5.029	5.975	5.312
Saldo per 31 december	24.476	10.665	14.805	20.935	27.133	32.717
2% norm	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Afwijking van bodem	14.476	665	4.805	10.935	17.133	22.717

Zonder uitleg roept de tabel voor 2019 en latere jaren een geflatteerd beeld op. Enerzijds zijn in de doorwerking nu bekende voordelen meegenomen, anderzijds zijn de tekorten die in paragraaf 2.2 'onder de streep zijn gepresenteerd' niet meegeteld. Voor het laatste, tekorten sociaal domein en bedrijfsvoering, gaan we uit van maatregelen die de tekorten kleiner maken. Voor het voordeel spreken we de verwachting uit dat deze (gedeeltelijk) ingezet gaat worden om onze ambities uit het bestuursakkoord te verwezenlijken.

Conform de vastgestelde programmabegroting is in 2018 nog € 7,9 miljoen uit de algemene reserve nodig om onze doelstellingen uit de begroting 2018 te kunnen realiseren. Daarbovenop wacht, zonder bijsturingmaatregelen, een tekort van € 5,9 miljoen. Daarmee is de met de raad afgesproken bodem van € 10 miljoen voor de algemene reserve zo goed als bereikt.

2.10. Investeringsfonds Impuls Ede

Het in de tabel weergegeven verloop wijkt op drie onderdelen af van de stand die is opgenomen in de Programmabegroting 2018-2021. Deze zijn onder de tabel toegelicht. De eindigheid van het Investeringsfonds is duidelijk zichtbaar. Naast de bekende onttrekkingen zijn vanaf 2019 geen bestedingen meer geraamd. Een en ander hangt samen met de wijze waarop het nieuwe college de voornemens uit het bestuursakkoord in vult. De resterende koopkracht in het fonds voor de komende jaren bedraagt € 14,6 miljoen.

	bedragen x € 1.000				
	2018	2019	2020	2021	2022
In: precarioramingen in perspectiefnota	6.100	6.100	6.100	6.100	0
In: meeropbrengst precario	200	200	200	200	0
Uit: amendement lastenverlichting	-750	-1.500	-1.500	-1.500	0
Uit: besteding speerpunten (stand begroting)	-4.063	-256	-156	pm	pm
Uit: besteding speerpunten (aanvullende)	-962	-500	-500	pm	pm
Saldo reserve per einde jaar	1.608	5.652	9.796	14.596	14.596

Meeropbrengst precario

De aanslag Liander is € 0,2 miljoen meer dan begroot. Deze extra opbrengst wordt conform uw besluit toegevoegd aan het fonds.

Aanvullend speerpunt: Programma Levendig Centrum

Bij de Perspectiefnota 2018-2021 is € 210.000 aangevraagd, alleen voor de eerste 4-5 maanden van 2018. Dit waren de middelen waarvoor op dat moment de concrete onderbouwing voorhanden was. Het financiële zwaartepunt van het programma ligt in de tweede helft van het jaar. Om het programma voort te kunnen zetten is een extra bedrag van € 482.000 benodigd. Het jaarbudget wordt aangewend voor de volgende onderwerpen (zie bijlage B voor details):

- Bijdrage aan evenementen € 92.000
- Niet fysieke projecten (incl. ambtelijke inzet) € 100.000
- Ondersteuningsbudgetten € 65.000
- Fysieke projecten, incl. ambtelijke inzet € 170.000
- Programmateam levendig centrum € 265.000
- € 692.000

Aanvullend speerpunt: Verkabeling hoogspanningslijnen

Al jaren bestaat de wens, onder meer vastgelegd in een motie, om de hoogspanningslijn die boven de kern van Ede loopt ondergronds te brengen (verkabelen). De wet Voortgang Energietransitie treedt op 1 januari 2019 in werking. Hierin wordt onder andere de verdeling van de kosten van de verkabeling tussen de verschillende betrokken partijen geregeld. Uit het haalbaarheidsonderzoek dat is uitgevoerd blijkt dat er geen technisch onoverkomelijke knelpunten zijn om de hoogspanningslijn ondergronds te brengen. De kosten bedragen € 4,7 miljoen. De gemeentelijke bijdrage komt uit op circa € 1,2 miljoen, inclusief ambtelijke uren en onderzoekskosten.

Aanvullend speerpunt: Versnelling verwijdering asbestdaken

In het voorjaar is overeengekomen dat de OddV samen met de partnergemeenten een 'Routekaart versnelling sanering asbestdaken' opstelt. Het gericht benaderen van eigenaren brengt extra werkzaamheden met zich mee voor € 80.000 in 2018.

Aanvullend speerpunt: Inventarisatie en programmatische aanpak buitengebied

Vanwege de optredende complexiteit in het buitengebied en de vele lopende trajecten is het nodig om de ontwikkelingen in het buitengebied blijvend programmatisch te benaderen. Hiervoor zijn nieuwe participatietrajecten nodig, die voor de voortgang van de afzonderlijke projecten en de afstemming onontbeerlijk zijn. Hiervoor is € 0,2 miljoen nodig in 2018.

3. ACTUALISATIE (EERSTE TUSSENRAPPORTAGE 2018)

Actualisatie	bedragen x € 1.000					
	Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Nieuwe jaarschijf: revitalisatie De Peppel						563 V
Valleihopper	440 N	-	-	-	-	-
WMO-begeleiding	175 V	-	-	-	-	-
Thuisondersteuning	70 V	-	-	-	-	-
Jeugdzorg	1.320 N	-	-	-	-	-
Beschermd wonen	500 N	-	-	-	-	-
Reserve beschermd wonen	500 V	-	-	-	-	-
Werkkracht: overheveling van programma 8	913 N	913 N	913 N	913 N	913 N	913 N
Werkbudget Permar 2018	175 V	-	-	-	-	-
Nieuwe jaarschijf: vervanging VRI's	-	-	-	-	-	12 N
Nieuwe jaarschijf: verkeerskrediet 2021	-	-	-	-	-	22 N
Parkeren	92 N	154 N	154 N	154 N	154 N	143 N
N224 oversteek voor langzaam verkeer (Laarwoud)	5 N	3 N	3 N	3 N	3 N	3 N
Omgevingsvergunningen	210 V	-	-	-	-	-
Domus+ Batelaar	22 N	-	-	-	-	-
Nieuwe jaarschijf: areaal	-	-	-	-	-	110 N
Nieuwe jaarschijf: vervanging openb. ruimte (10 jr)	-	-	-	-	-	165 N
Nieuwe jaarschijf: bomenbeleidsplan	-	-	-	-	-	33 N
Nieuwe jaarschijf: bomenbeleidsplan	-	-	-	-	-	22 V
Groot- en preventief onderhoud stil asfalt N224	110 N	60	60	60	60	60 N
Regulier onderhoud openbare ruimte (SWB)	200 N	-	-	-	-	-
OV Knoop Spoorzone: openbare Ruimte	-	-	-	-	-	75 N
OV Knoop Spoorzone: eigendom wachtruimte	-	-	-	-	-	5 N
OV Knoop Spoorzone: mandelig eigendom	-	-	-	-	-	175 N
OV Knoop Spoorzone: bijdragen aan ProRail	-	-	-	-	-	35 N
Toeristenbelasting	100 V	150 V	150 V	150 V	150 V	150 V
Forensenbelasting	100 V	100 V	100 V	100 V	100 V	100 V
Meeropbrengst vervolgingskosten belastingen	50 V	50 V	50 V	50 V	50 V	50 V
Hogere uitvoeringskosten belastingen	50 N	15 N	15 N	15 N	15 N	15 N
Precariobelasting inzake Vitens	200 N	200 N	200 N	200 N	200 N	
Precariobelasting inzake Liander	200 V	200 V	200 V	200 V	200 V	
Lagere opbrengst precario Vitens in voorziening	200 V	200 V	200 V	200 V	200 V	-
Storting res. investeringsfonds (hogere opbr. Liander)	200 N	200 N	200 N	200 N	200 N	
Areaaluitbreiding woningen - hogere opbrengst OZB	150 V	150 V	150 V	150 V	150 V	150 V
Accountantskosten	75 N	60 N	60 N	60 N	60 N	60 N
Restauratie kerktoren Grotestraat	570 N	-	-	-	-	-
Derving huuropbrengsten Braamhorst	-	30 N	30 N	30 N	30 N	30 N
Incidentele verkopen vastgoed	350 V	-	-	-	-	-
Afwikkeling Openluchttheater	115 N	-	-	-	-	-
Dekking OLT uit reserve cofinanciering	115 V	-	-	-	-	-
Verkiezingen	82 N	-	-	-	-	-
Vrijval kapitaallasten	1.007 V	372 V	348 V	301 V	246 V	
Werkkracht: overheveling naar programma 3	81 N	81 N	81 N	81 N	81 N	81 N
Werkkracht: overheveling naar programma 3	994 V	994 V	994 V	994 V	994 V	994 V
Totaal	579 N	500 V	476 V	429 V	338 V	

Programma 1

Revitalisatie De Peppel

€ 563.000 V

In juni 2016 heeft besluitvorming in uw raad plaats gevonden over de "Toekomstvisie zwemproduct". Onderdeel van deze visie was de revitalisering van zwembad De Peppel. In de eerste jaren zijn hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld, ingaande 2022 vallen deze incidentele middelen weg en is tevens sprake van vrijval kapitaallasten. In totaal een voordeel van € 563.000.

Programma 2

Valleihopper

- *Leerlingenvervoer* € 357.000 N
- *WMO Vraagafhankelijk vervoer* € 83.000 N

De afrekening 2017 valt hoger uit dan vooraf gedacht, dit resulteert in een nadeel van € 113.000 voor het leerlingenvervoer en een klein voordeel van € 10.000 voor het vraagafhankelijk vervoer. Deze kosten vallen in 2018. De oorzaak van de overschrijding ligt in een toename van het aantal ritten. Daarnaast hebben problemen bij de start van het leerlingenvervoer in de regio tot extra kosten geleid om het leerlingenvervoer in goede banen te leiden.

Tevens is de begroting Valleihopper 2018 bijgesteld. Dit resulteert voor leerlingenvervoer in een nadeel van € 244.000 en voor vraagafhankelijk vervoer in een nadeel van € 93.000. Om het dossier basismobiliteit op orde te krijgen is in 2018 extra inzet gewenst met als gevolg extra kosten. Verder werkt de volumetoename 2017 van het aantal ritten door in 2018.

We analyseren momenteel de mogelijkheden om de kosten te beperken. Dit doen we zowel door een onafhankelijk evaluatie onderzoek als een klantervaringsonderzoek. Daarbij kijken we naar het proces van het huidige vervoer en naar alternatieve vormen van vervoer voor de inwoners. De uitkomsten leggen wij in het najaar 2018 aan u voor. Tevens gaan we daarbij in op de mogelijke scenario's na de aanbestedingsperiode van vraagafhankelijk vervoer en routevervoer (leerlingenvervoer), die beide op 31 december 2019 eindigen.

Programma 3

Actualisatie 2017 sociaal domein

€ 1.075.000 N

In het sociaal domein steunen we op productieverklaringen van zorgaanbieders Wmo en jeugdzorg die door zorgaanbieders worden opgemaakt. De gemeente Ede volgt het hiervoor opgestelde landelijk protocol en de geldende termijnen. De productieverklaringen zijn in april binnen gekomen en hebben geresulteerd in een actualisatie van in de jaarrekening opgenomen cijfers. Deze is per saldo € 1.075.000 nadelig en geldt voor zorg in Natura en Persoonsgebonden budget voor de onderdelen Wmo-begeleiding, Thuisondersteuning, Beschermd wonen en Jeugdzorg.

In de onderstaande tabel zijn de bedragen uitgesplitst. Het resultaat beschermd wonen wordt zoals gebruikelijk verrekend met de reserve beschermd wonen.

Ondanks de grote inzet op het verbeteren van de voorspelling is de actualisatie bij jeugdzorg nog omvangrijk. De inzet op het verbeteren van de prognoses van zorgkosten voorspelling heeft daarom nog steeds grote (bestuurlijke) aandacht.

Omschrijving	
WMO-begeleiding	175 V
Thuisondersteuning	70 V
Jeugdzorg	1.320 N
Beschermd wonen	500 N
Reserve beschermd wonen	500 V
Totaal	1.075 N

Werkkracht

€ 913.000 N

Op 9 november 2017 heeft uw raad het besluit genomen om de per saldo neutrale aanpassingen in de begroting Ede als gevolg van de oprichting van Werkkracht door te voeren. Door het op afstand zetten van taken vindt er een verschuiving plaats tussen programma 8 en programma 3. Daarnaast nemen als gevolg van het gastheerschap op het gebied van bedrijfsvoeringstaken de kosten en baten op programma 8 toe.

Werkbudget Permar 2018

€ 175.000 V

In 2016 heeft uw raad besloten om de gemeenschappelijke regeling Permar per 1 januari 2018 op te heffen. In 2018 worden nog wel kosten gemaakt omdat de Permar nog niet volledig is geliquideerd. In de Perspectiefnota 2018-2021 heeft u hiervoor € 175.000 beschikbaar gesteld.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 heeft een verschuiving plaatsgevonden zodat het werkbudget Permar 2018 en 2019 uit de liquidatievoorziening wordt gefinancierd. De voorziening biedt hiertoe voldoende ruimte. Daarmee kan het incidenteel beschikbaar gestelde werkbudget Permar 2018 ad € 175.000 vrij vallen.

Programma 4

Vervanging VRI's € 12.000 N

Om de vervanging van de verkeerregelininstallaties (VRI's) binnen de gemeente te borgen is bij de Perspectiefnota 2018-2021 besloten jaarlijks een krediet beschikbaar te stellen (€ 145.000 jaarlijks met de eerste drie jaar een verhoging om achterstand in te halen). De kapitaallasten voor de (nieuwe) jaarschijf 2022 worden nu opgenomen.

Verkeerskrediet 2021 € 22.000 N

De afgelopen jaren heeft u jaarlijks € 0,4 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van mobiliteitsprojecten voor verschillende modaliteiten. Deze projecten zijn van belang voor een goede bereikbaarheid en dragen bij aan een verhoging van de verkeersveiligheid en een verbetering van de leefbaarheid. Voorgesteld wordt om voor het jaar 2021 eveneens een krediet van € 0,4 miljoen beschikbaar te stellen. De kapitaallasten hiervan bedragen vanaf 2022 € 22.000.

Parkeren € 143.000 N

De werkelijke parkeeropbrengsten zijn structureel € 220.000 lager dan in de begroting geraamd. Dit is het gevolg van minder bezoek de laatste jaren aan het centrum. Daarnaast heeft het fiscaliseren van de slagboomterreinen en het goedkopere parkeertarief geleid tot een gewijzigd parkeergedrag. Het Kuiperplein wordt gebruikt als evenemententerrein met als gevolg gederfde parkeerinkomsten (collegebesluit 63456 Evenementen op het Kuiperplein). Ook worden de bewonersvergunningen op het Enka terrein kosteloos verlengd tot het moment dat de Park and Ride garage is gebouwd. Dit is tot en met 2021 een jaarlijkse inkomstenderving.

De interne kosten zijn structureel teruggebracht met € 77.000 als gevolg van vooral de herijking van de contracten met leveranciers.

De totale realisatie van de parkeergelden is de afgelopen jaren achtergebleven bij de begroting. De tekorten op parkeren kunnen niet langer worden gedekt uit de reserve parkeren. In de reserve zit een bedrag van bijna € 137.000. Hiermee kan deels het tekort in 2018 worden afgedekt.

N224 oversteek en groene golf € 3.000 N

In 2017 zijn de kredieten N224 afgesloten. In 2018 dient nog een tweetal werkzaamheden te worden uitgevoerd. De groene golf moet aangepast worden en er dient een oversteek voor langzaam verkeer ter hoogte van Laarwoud gerealiseerd te worden. Deze werkzaamheden worden opgepakt nadat Rijkswaterstaat de werkzaamheden aan de verkeerslichtenregeling A30 heeft voltooid. Benodigd budget € 65.000, waarvan € 60.000 krediet. Dekking uit vrijval kapitaallasten, waaronder vrijval kredieten N224.

Omgevingsvergunningen € 210.000 V

Op basis van de bouwontwikkelingen verwachten we in 2018 per saldo een meeropbrengst van € 210.000. Voor de jaren 2019 en verder verwachten we vooralsnog geen afwijkingen.

Programma 6

Domus+ Batelaar € 22.000 N

In 2017 heeft de gemeente de regie genomen in het proces om tot een duurzame oplossing rondom Domus+ Batelaar te komen. Dit jaar worden hier de laatste kosten voor gemaakt (€ 22.000). In de actualisatieparagraaf van de Programmabegroting 2018-2021 is dit tekort gemeld, waarbij ook is aangegeven dat besluitvorming over jaarschijf 2018 wordt betrokken bij de Meerjarenbeleidsvisie 2019-2022.

Programma 7

Areaal (nieuwe jaarschijf) € 110.000 N

De jaarlijkse groei van de gemeente Ede leidt op een aantal beleidsterreinen tot autonome lastenstijgingen. Op basis van eerdere besluitvorming wordt hiermee ook voor 2022 voor beheer openbare ruimte (€ 95.000) en de inwonerbijdrage aan de VGGM (€ 15.000) rekening gehouden.

Vervanging openbare ruimte (10 jaar) € 165.000 N

Bij de Perspectiefnota 2016-2019 heeft u ingaande 2016 voor een periode van 10 jaar een jaarlijks krediet van € 3 miljoen beschikbaar gesteld voor de toename van investeringen in de vervanging openbare ruimte. De kapitaallasten voor de (nieuwe) jaarschijf 2022 worden nu opgenomen.

Bomenbeleidsplan € 11.000 N

Bij de Perspectiefnota 2016-2019 heeft u de middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Bomenbeleidsplan. Hierbij is gekozen voor het scenario met het accent op structuren. De benodigde omvormingskosten bedragen € 6 miljoen, wat uiteindelijk tot een structurele besparing van ruim € 3 ton moet leiden. Deze omvorming wordt gerealiseerd in een periode van 10 jaar. Voor de jaarschijf 2022 worden nu zowel de kapitaallasten als de besparing opgenomen.

Groot- en preventief onderhoud N224 € 60.000 N

In 2017 zijn de kredieten N224 afgesloten. Binnen deze kredieten was budget beschikbaar gesteld voor de aanleg van geluidreducerend asfalt. Dit wordt gerealiseerd door binnen het groot onderhoud middelen te reserveren (€ 60.000 per jaar) en in 2018 incidenteel preventief onderhoud (€ 50.000) te verrichten. Deze kosten worden gedekt uit de vrijval kapitaallasten, waaronder vrijval kredieten N224.

Regulier onderhoud Groen en Reiniging openbare ruimte (SWB) € 200.000 N

In 2017 en 2018 loopt de pilot van het SamenWerkBedrijf (SWB). Dit jaar vindt een evaluatie plaats en wordt een besluit genomen over het vervolg. In de actualisatieparagraaf van de Programmabegroting 2018-2021 hebben we u al gemeld dat we tijdens de pilot een jaarlijks tekort verwachten van € 200.000. Hierbij is aangegeven dat besluitvorming over jaarschijf 2018 wordt betrokken bij de Meerjarenbeleidsvisie 2019-2022.

Exploitatie en onderhoud na oplevering OV-Knoop

Op 8 maart 2018 heeft uw raad een krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van de OV-Knoop Spoorzone Ede. Na de realisatie en oplevering van de OV-knoop worden de objecten in onderhoud en exploitatie genomen. De afspraken leiden tot aanvullende structurele lasten. In de kredietaanvraag OV-Knoop Spoorzone is hierover inzicht gegeven en is tevens aangegeven dat het beschikbaar stellen van deze middelen via de meerjarenbeleidsvisie loopt. Onderstaand de verschillende onderdelen.

Openbare ruimte € 75.000 N

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte. Het gaat onder meer om de pleinen om het station, het straatmeubilair op de pleinen, de kunstwerken (de langzaam verkeer verbinding Syssel en de westelijke perrontunnel), de fiets- en wandelpaden en het groen in het gebied. Als gevolg van de areaaluitbreiding (vooral de 2 kunstwerken; viaduct en tunnel) en de gebruikte materialisatie, als gevolg van de gewenste kwalitatieve uitstraling, worden de structurele hogere onderhoudslasten nu geraamd op circa € 190.000 per jaar. In de huidige begroting is voor het beheer en onderhoud van de stationsomgeving circa € 40.000 geraamd. Het nieuwe station wordt eind 2021 in gebruik genomen. Het onderhoud start, na afronding van de pleinen in de loop van 2022 (verwachte extra kosten 2022 € 75.000).

Eigendommen Vastgoed

Wachtruimte voor buspassagiers € 5.000 N

Deze wachtruimte bevindt zich in het onderste deel van de toren. De kosten voor onderhoud bedragen ca € 5.000 per jaar en is vanaf 2022 nodig in verband met oplevering in 2021.

Luifels, bovenzijde toren en overkapping fietspad € 175.000 N

In vrijwel alle gevallen was het mogelijk om grondeigendommen eenduidig te koppelen aan één beherende partij: de grondeigenaar beheert en onderhoudt ook het object op deze grond. Er zijn een paar uitzonderingen: een klein deel van de luifel van het stationsgebouw, de toren boven de wachtruimte en de overkapping van een deel van het fietspad. Dit is een gemeenschappelijk opgave voor alle drie partijen.

De partijen (NS, ProRail en gemeente Ede) hebben hiervoor afgesproken dat het eigendom mandelig wordt voor alle partijen. Daarnaast is afgesproken dat het onderhoud voor 40 jaar wordt afgekocht in een eenmalige bijdrage aan NS Vastgoed ad € 175.000. Het bedrag wordt betaald na in gebruik name van het nieuwe station in 2021.

Bijdragen aan ProRail € 35.000 N

Het langzaam viaduct Sysseelt wordt, met uitzondering van het deel boven het spoor (is altijd in eigendom van ProRail) eigendom van de gemeente Ede. ProRail brengt de kosten voor het constructief onderhoud jaarlijks in rekening bij de gemeente (zoals dit gebeurt voor alle overgangen en onderdoorgangen binnen de gemeentegrenzen)

Naast de kosten voor het langzaam verkeer viaduct brengt ProRail de kosten voor het constructief onderhoud voor de westelijke perrontunnel en het geluidsscherm bij de Kop van de Parkweg in rekening. Anderzijds vervalt de spoorwegovergang Sysseelt en daarmee de jaarlijkse onderhoudsbijdrage. Het saldo van de kosten voor de gemeente aan dit onderhoud bedraagt voor de eerste drie jaar na oplevering € 35.000, per jaar, daarna structureel € 26.000 per jaar.

Programma 8

Toeristenbelasting € 150.000 V

Een toename van het aantal toeristische overnachtingen leidt tot een stijging van de opbrengst toeristenbelasting met € 150.000. In 2018 doet zich een incidenteel nadeel voor vanwege de uitkomst van een beroepsprocedure.

Forensenbelasting € 100.000 V

Een combinatie van meer belastingplichtigen en indexering leidt tot een toename forensenbelasting met € 100.000,

Vergoeding incassokosten € 35.000 V

Door procesoptimalisatie en de inzet van nieuwe methoden bij de invordering van belastingsschulden worden meer aanmaningen en dwangbevelen opgelegd. Dit leidt per saldo tot een meeropbrengst van € 35.000.

Precariobelasting

- *Precariobelasting inzake Vitens* € 200.000 N
- *Precariobelasting inzake Liander* € 200.000 V
- *Storting voorziening riolering (programma 7)* € 200.000 V
- *Storting reserve investeringsfonds* € 200.000 N

De aanslag van Vitens en Liander zijn respectievelijk € 200.000 lager en € 200.000 hoger dan verwacht. Dit leidt tot een lagere storting aan de voorziening riolering en tot een hogere storting aan de reserve investeringsfonds impuls Ede.

OZB Eigenaren woningen € 150.000 V

Door areaaluitbreiding stijgt de opbrengst van de OZB op de woningen met € 150.000.

Accountantskosten € 60.000 N

Kosten van de accountantscontrole liggen structureel hoger dan begroot.

Restauratie kerktoren Grotestraat € 570.000 N

Eind 2017 is gestart met het uitvoeren van voegwerkzaamheden aan de gevels en omloop van de kerktoren aan de Grotestraat in Ede. Na start van de uitvoering zijn nieuwe gebreken geconstateerd aan de kwaliteit van het metselwerk van de gevels. Omdat deze gebreken in de nabije toekomst gevaar zouden opleveren voor de directe omgeving is besloten om het meerwerk uit te laten voeren zonder dat hiervoor de dekking aanwezig was. Met een memo (80357, 21 november 2017) hebben wij u eind 2017 op de hoogte gesteld. Om deze extra kosten te kunnen dekken is een extra budget benodigd van € 570.000 in 2018.

Derving pachtopbrengsten Braamhorst € 30.000 N

De erfpachtovereenkomst met de NCC is per eind 2018 beëindigd. De consequentie hiervan is dat de structureel geraamde inkomsten (jaarlijkse canon) ad € 30.000 per 1-1-2019 komen te vervallen. Bij mogelijke heruitgifte in de toekomst van het terrein voor recreatieve doeleinden of realisatie van compensatie doeleinden kan (deels) dekking gevonden worden voor het verlies aan inkomsten.

Incidentele verkoopopbrengsten vastgoed € 350.000 V

In 2018 vindt een aantal incidentele verkopen van gemeentelijk vastgoed plaats met een opbrengst van minimaal € 350.000.

Kosten afronding Openluchttheater € 115.000 N

Dekking kosten uit de reserve cofinanciering € 115.000 V

Het project OLT is geheel gerealiseerd. De deadline van het Regiocontract FoodValley voor het kunnen verrekenen van kosten met de provincie lag op 1 juni 2016. Na de eindafrekening zijn nog kosten gemaakt, doordat nog niet alle werkzaamheden voor de opening van het theater in juni 2016 gereed waren en dat nadien nog herstelwerkzaamheden zijn uitgevoerd (herstel van de grasmat, aanbrengen verlichting naar toiletgebouwen en waterberging na wateroverlast). In februari 2018 zijn de vaststellingsbeschikkingen vanuit de BRIM ontvangen. Hieruit is gebleken dat we minder subsidie ontvangen dan waar aanvankelijk van was uitgegaan. Dit alles betekent dat de gemeente zelf zorg moet dragen voor dekking van deze kosten. In totaal gaat het om een bedrag van € 115.000. Voorgesteld wordt de extra kosten te dekken uit de reserve cofinanciering, net als de overige kosten van dit project. De reserve cofinanciering biedt hiertoe de ruimte.

Verkiezingen € 82.000 N

Het nadeel op het product verkiezingen komt tot stand doordat naast de gemeenteraadsverkiezing ook een raadgevend referendum is georganiseerd. Hierdoor zijn overschrijdingen ontstaan welke voornamelijk zichtbaar zijn in de kosten van het drukwerk, vergoedingen aan de stembureauleden en inzet van tellers. In de algemene uitkering verantwoordt we een tegemoetkoming in de kosten.

Vrijval kapitaallasten € 246.000 V

Afsluiting en fasering van investeringen leidt tot vrijval en/of verschuiving van kapitaallasten.

De investeringsomvang N224 is lager uitgevallen. Dit resulteert in een structurele vrijval van kapitaallasten.

Temporiseren van enkele grote projecten leidt tot incidentele vrijval onder meer: investeringen openbare ruimte, WFC, Veluwe Poort, het fietsplan en het bomenbeleidsplan.

4. BIJLAGEN

4.1. Bijlage A: Ontwikkeling algemene uitkering gemeentefonds

Algemene uitkering	bedragen x € 1.000					
	Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Accres		4.000 V	5.700 V	9.000 V	12.000 V	17.500 V
Opschalingskorting						600 N
Reservering loon- en prijsontwikkeling		250 N	400 N	1.800 N	2.300 N	5.200 N
Reservering l/p/volume/aanzuiging sociaal domein			300 N	2.500 N	4.550 N	6.800 N
<i>Taakmutaties:</i>						
Taakmutatie Basisregistratie Grootchalige Topografie		40 V	40 V	40 V	40 V	40 V
Reserveren taakmutatie BGT		40 N	40 N	40 N	40 N	40 N
Taakmutatie Beëindiging betaling derden		285 V	155 V	155 V	155 V	155 V
Reserveren taakmutatie beëindiging betaling derden		285 N	155 N	155 N	155 N	155 N
Taakmutatie Referendum Wiv		40 V				
Taakmutatie Impuls brede school, sport en cultuur		125 V	125 V	125 V	125 V	125 V
Reserveren taakmutatie Impuls brede school, sport en cultuur		125 N	125 N	125 N	125 N	125 N
Taakmutatie Schulden en armoede		135 V	111 V	111 V		
Reserveren taakmutatie Schulden en armoede		135 N	111 N	111 N		
Taakmutatie Armoedebestrijding kinderen			51 N	51 N	51 N	51 N
Reserveren taakmutatie Armoedebestrijding kinderen			51 V	51 V	51 V	51 V
Taakmutatie Bommenregeling		1.000 V				
Reservering taakmutatie Bommenregeling		1.000 N				
Taakmutatie Matchen op werk		118 V				
Reservering taakmutatie Matchen op werk		118 N				
Taakmutatie Verhoogde asielstroom		128 V				
Reserveren taakmutatie Verhoogde asielstroom		128 N				
Taakmutatie Maatschappelijke begeleiding		19 V				
Reserveren taakmutatie Maatschappelijke begeleiding		19 N				
Taakmutatie Vrouwenopvang/Veilig Thuis		127 V	349 V	368 V	421 V	421 V
Reserveren taakmutatie Vrouwenopvang/Veilig Thuis		127 N	349 N	368 N	421 N	421 N
Taakmutatie Maatschappelijke opvang		19 V	19 V	19 V	19 V	19 V
Reserveren taakmutatie Maatschappelijke opvang		19 N	19 N	19 N	19 N	19 N
Taakmutatie Sociaal domein		2.414 V	3.920 V	3.870 V	3.874 V	3.732 V
Reserveren Wmo - extramuraal zorg		339 N	1.271 N	1.261 N	1.260 N	1.270 N
Reserveren Wmo - beschermd wonen		614 N	644 N	635 N	635 N	635 N
Reserveren Wmo - huishoudelijke hulp		319 N	466 N	466 N	466 N	466 N
Reserveren Jeugd		816 N	1.077 N	1.077 N	1.077 N	1.077 N
Reserveren Re-integratie			84 N	84 N	84 N	187 N
Reserveren Wsw		326 N	378 N	347 N	191 V	124 V
Totaal		3.790 V	5.000 V	4.700 V	5.693 V	5.121 V

Accres

Het Regeerakkoord kabinet Rutte III en de uitwerking hiervan in de Startnota en het Interbestuurlijk Programma leiden tot een groei van het gemeentefonds, daarnaast is een nieuwe jaarschijf toegevoegd. Vanuit deze middelen moeten de gebruikelijke reserveringen worden gedaan voor de loon-/prijs- en volume ontwikkeling binnen onze begroting.

Opschalingskorting

Het vorige Regeerakkoord stuurde aan op de vorming van grotere gemeenten ('bestuurlijke visie Plasterk'). Verondersteld werd dat dit in 2025 te bereiken eindperspectief zou leiden tot besparingen in de vorm van schaalvoordelen, vereenvoudiging regelgeving, minder dubbeling in taken etc. Deze voordelen zijn in de vorm van een korting op het gemeentefonds verwerkt. In 2025 leidt dit voor Ede tot een korting van zo'n € 5 miljoen. Inmiddels is in ons meerjarenperspectief een oplopende korting verwerkt van € 2,3 miljoen. Met de toevoeging van de jaarschijf 2022 komt hier een nadeel van € 600.000 bovenop. Hoewel het kabinet het idee van schaalvergroting van gemeenten richting 100.000 inwoners heeft laten varen, is de korting gehandhaafd.

Loon-, prijs en volumeontwikkeling sociaal domein

Tot en met 2019 vergoedt het Rijk de loon-/prijs- en volumeontwikkeling sociaal domein. Vanaf 2020 gebeurt dit door een rechtstreekse toevoeging aan de algemene uitkering. Hiermee vervalt de één-op-één link met het verstrekte budget. Daarnaast is dan ook de trap-op-trap-af systematiek van toepassing. Of anders gezegd: het te voeren beleid is de basis voor het beschikbaar stellen van budget.

Basisregistratie Grootchalige Topografie

Met de komst van de wet Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) zijn gemeenten voor een deel verantwoordelijk voor het bijhouden van de grootchalige topografie. Als bijdrage in de beheerkosten ontvangen wij hiervoor een structureel bedrag van € 40.000.

Beëindiging betaling derden

Omdat vanaf 2018 geen sprake meer is van rechtstreekse betalingen uit het gemeentefonds aan derden, worden deze middelen toegevoegd aan de algemene uitkering. Het betreft bijvoorbeeld reserveringen voor de VNG, het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING), het A+O fonds en de Waarderingskamer. Vooralsnog gaan wij er van uit dat het volledige bedrag alsnog betaald dient te worden.

Referendum Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten

Gelijktijdig met de Gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 heeft het raadgevend referendum over de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 plaatsgevonden. Wij ontvangen hiervoor een vergoeding van € 40.000. In de actualisatie zijn de meerkosten van beide activiteiten verwerkt.

Impuls brede school, sport en cultuur

De gemeente Ede maakt sinds 2009 gebruik van de landelijke regeling Impuls brede school, sport en cultuur. Met deze regeling zet de gemeente buurtsportcoaches en cultuurmakelaars in met als doel de kwaliteit en aanbod van sport en cultuur in het basisonderwijs te verbeteren.

In totaal heeft Ede 17,4 fte ingezet, verdeeld in 15,9 fte voor sport en 1,5 fte voor cultuur. Met ingang van 2018 is dit aantal verruimd met 6,2 fte. De kosten worden gedragen door cofinanciering en daarnaast betaalt het Rijk 40%. Voor de cofinanciering worden toepasselijke, bestaande sport- en beweegprogramma's zoals leefstijlcoaches, Meer Bewegen voor Ouderen en Speeltuin De 3Essen aangedragen voor in totaal € 110.000. Daarnaast is er externe cofinanciering beschikbaar van Topsport Gelderland voor de talentontwikkeling (€ 20.000) en uit het onderwijs voor vakdocenten (€ 55.000).

Schulden en armoede

Het Rijk stelt voor drie jaar geld ter beschikking zodat gemeenten een impuls kunnen geven aan de verbetering van de toegang tot schuldhulpverlening en de bestrijding van armoede.

Armoedebestrijding kinderen

Vanaf 2017 ontvangen wij middelen voor bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Ingaande 2019 is de verdeling van deze middelen geactualiseerd en ontvangen wij € 51.000 minder.

Bommenregeling

De kosten voor opsporing en opruiming van explosieven (2de wereldoorlog) worden voor 70% vergoed. In 2018 ontvangen wij een bijdrage van € 1 miljoen.

Matchen op werk

Vanuit het Ministerie van SZW is een programma 'Matchen op werk' gestart, gericht op onder meer het versterken van de gecoördineerde werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's. Onze arbeidsmarktregio heeft een verbeterplan ingediend en ontvangt € 118.000.

Verhoogde asielstroom

Over 2017 ontvangen we een nabetaling voor gemaakte kosten in verband met in onze gemeente geplaatste vergunninghouders.

Maatschappelijke begeleiding

Voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden ontvangen we € 19.000.

Vrouwenopvang / Veilig Thuis

Met de (landelijke) aanscherping van de Wet Meldcode en de radarfunctie Veilig Thuis wordt de taak van Veilig Thuis verder geïntensiveerd. Middelen hiervoor zijn toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang, zodat het geld terechtkomt bij gemeenten die de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vormgeven. Het gaat om een oplopend bedrag tot € 421.000 vanaf 2021.

Maatschappelijke opvang

De decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang is geactualiseerd en leidt tot een structurele groei van € 19.000.

Sociaal domein

Met ingang van 2019 gaat een gedeelte van de integratie-uitkering Sociaal domein (incl. Wmo-HH) over naar de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Wmo 2015, met uitzondering van Beschermd wonen;
- Jeugdhulp, met uitzondering van Voogdij/18+;
- Participatie, onderdeel Re-integratie klassiek.
- Wmo/huishoudelijke verzorging.

In overleg met het Rijk wordt gewerkt aan de verdere (technische) uitwerking (uniformeren verdeelmaatstaven, peildata, zichtbaarheid in de vorm van (sub)clusters, toepassen uitkeringsfactor etc.).

Enkele onderdelen van de integratie-uitkering Sociaal domein zijn (nog) niet integreerbaar (Wmo, onderdeel Beschermd wonen; Jeugdhulp, onderdeel Voogdij/18+; Participatie, onderdelen Wsw en Re-integratie nieuwe doelgroepen). Hierover wordt later een besluit genomen.

Op basis van de maart- en meicirculaire zijn de budgetten Sociaal Domein geactualiseerd.

Meerjarenbeleidsvisie 2019-2022

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Wmo - extramurale zorg	13.187	13.943	13.903	13.967	13.977
Wmo - beschermd wonen	20.280	20.753	20.742	20.742	20.742
Wmo - huishoudelijke hulp	7.771	7.918	7.980	8.287	8.287
Jeugd	26.754	27.093	27.227	27.376	27.376
Re-integratie	2.330	2.579	2.692	2.732	2.835
<i>integreerbaar</i>	<i>1.456</i>	<i>1.548</i>	<i>1.548</i>	<i>1.548</i>	<i>1.548</i>
<i>niet-integreerbaar</i>	<i>874</i>	<i>1.031</i>	<i>1.144</i>	<i>1.184</i>	<i>1.287</i>
Wsw	8.780	8.288	7.734	7.452	7.197
TOTAAL	79.102	80.574	80.278	80.556	80.414

De mutaties zijn terug te voeren op een paar ontwikkelingen:

- Aanpassing als gevolg van compensatie voor de verlaging van de eigen bijdragen Wmo en Beschermd wonen;
- Aanpassing als gevolg van volume ontwikkeling Wmo en Beschermd wonen;
- Aanpassing prijsontwikkeling Wmo en Jeugd;
- Aanpassing laatste jaarschijven Re-integratie en Wsw.

4.2. Bijlage B: Specificatie bestedingen levendig centrum

	Totaal 2018
<i>1 Bijdrage evenementen</i>	<i>€ 92.000</i>
Koningsdag	€ 6.000
Straatmuziekfestival	€ 2.000
Living Statues	€ 5.000
Opening Markt	€ 6.000
Ijsbaan	€ 25.000
Pop up festival	€ 12.000
Heideweek overig	€ 32.000
Heideweek culinair	€ 4.000
<i>2 Niet fysieke projecten (incl. ambtelijke inzet)</i>	<i>€ 100.000</i>
Bestemmingsplan / BKP	€ 60.000
Promotieteam	€ 40.000
<i>3 Ondersteuningsbudgetten (incl. ambtelijke inzet)</i>	<i>€ 65.000</i>
Gevelverbeteringsfonds	€ 50.000
Acquisitie/coaching ondernemers	€ 15.000
<i>3 Fysieke projecten (incl. ambtelijke inzet)</i>	<i>€ 170.000</i>
Vergroening straatjes en steegjes	€ 80.000
2e fietsenstalling	€ 50.000
Bijdrage Ibeacons project	€ 25.000
Onderzoek Cultura	€ 15.000
<i>1 Programmamanager Levendig Centrum</i>	<i>€ 265.000</i>
Programmamanagement	€ 90.000
Algemene inzet projectleiders	€ 70.000
Communicatie en ondersteuning	€ 25.000
Algemene inzet specialisten	€ 80.000
TOTAAL	€ 692.000

4.3. Bijlage C: Meerjareninvesteringsraming

Onderstaand een inventarisatie van voorgenomen investeringen, waarbij het meerjarendeel indicatief is. Dit betreft een actualisatie van het in de Programmabegroting 2018-2021 opgenomen overzicht.

Voorgenomen investeringen	bedragen x € 1.000					
	Omschrijving	Investeringen 2018	Investeringen 2019	Investeringen 2020	Investeringen 2021	Investeringen 2022
Huisvestingsvoorzieningen onderwijs		7.682	8.273	4.965	0	0
Binnensportaccommodaties		8.305	5.050	3.950	500	1.000
Buitensportaccommodaties		2.500	2.540	1.100	200	600
Programma Maatschappelijke voorzieningen		18.487	15.863	10.015	700	1.600
Grondzaken - Wonen		21.832	20.934	22.157	13.662	5.684
Spoorzone		3.634	13.371	22.456	23.817	13.617
Parklaan		2.396	12.876	16.772	16.476	697
Recreatieve routestructuren		150	0	0	0	0
Afval		732	0	0	0	0
Programma Ruimtelijke ontwikkeling		28.744	47.181	61.385	53.955	19.998
Dynamische centrum afsluitingen		130	0	0	0	0
Verkeersveiligheid		4.391	4.101	1.998	1.148	4.667
Grondzaken - Werken		10.373	10.950	15.132	12.165	6.157
Levendig centrum		1.800	1.800	0	0	0
Programma Economie en Mobiliteit		16.694	16.851	17.130	13.313	10.824
Wegen		2.700	2.700	2.200	2.200	2.200
Kunstwerken		0	0	0	0	0
Openbare verlichting		465	500	500	500	500
Groen (incl. bomen)		1.513	1.169	900	900	900
Riolering		5.330	7.895	7.589	7.300	7.749
Programma Kwaliteit leefomgeving		10.008	12.264	11.189	10.900	11.349
Totaal		73.933	92.159	99.719	78.868	43.771

Toelichting

Huisvestingsvoorzieningen onderwijs

Een gedeelte van het investeringsbudget voor de bouw/renovatie van het schoolgebouw aan de Oranjelaan wordt ingezet voor de sporthal op het Enka-terrein (binnensportaccommodaties). Daarnaast is de bouw van Kindcentrum Maandereng iets vertraagd ten opzichte van de eerdere investeringsplanning met een verschuiving in jaarschijven tot gevolg. Verder is begin 2018 het nieuwe Strategische Huisvestingsplan onderwijs vastgesteld met een planning voor ver- dan wel nieuwbouw van onderwijshuisvesting in Ede. Hierin is een huisvestingsagenda voor de komende 22 jaar verwerkt. Echter daadwerkelijke afweging moet nog plaatsvinden.

Binnensportaccommodaties

Naast de geplande renovaties aan verschillende gymnastieklokalen, wordt momenteel gewerkt aan een topsporthal (van der Knaaphal) aan de Zandlaan. Deze wordt in 2018 afgerond. Afhankelijk van de woningbouw staat er ook een investering op het ENKA-terrein gepland. Deze komt op zijn vroegst in 2019. De verwachting is dat in 2020 een multifunctionele accommodatie, met een sportzaal, gerealiseerd wordt in Otterlo. Op dit onderdeel is ook een investering van € 3,6 miljoen voor de revitalisatie van zwembad de Peppel begroot. Deze investering vindt in 2018 en 2019 plaats. In 2018 komt een actualisatie van de binnensport accommodatieplan.

Buitensportaccommodaties

Naast de geplande toplaag renovaties van de kunstgrasvelden is bij het traject € 3 miljoen een investering aan de buitensport accommodaties opgenomen ter hoogte van € 4,4 miljoen, verdeeld over de jaren 2017 tot en met 2020. De investering betreft voornamelijk renovaties van kunstgrasvelden, maar ook de bouw van kleedkamers. Deze investeringen lopen volgens planning. Daarnaast is op basis van afschrijftermijnen een drietal investeringen

toegevoegd in de jaren 2021 en 2022. Te zijner tijd zal een schouw plaatsvinden of de investeringen in het desbetreffende jaar uitgevoerd moeten worden.

Spoorzone

De totale investeringsraming is overeenkomstig het kredietbesluit Spoorzone en de daarbij horende planning van bestedingen.

Parklaan

De totale investeringsraming is overeenkomstig het kredietbesluit Parklaan. Eind 2017 is de planning van bestedingen geactualiseerd. Door het uitblijven van besluitvorming door de Raad van State over het bestemmingsplan worden de bestedingen inmiddels later verwacht dan bij het kredietbesluit aangegeven.

Recreatieve routestructuren

Vanuit de toerisme budgetten heeft u €180.000 beschikbaar gesteld voor een investering in route structuren. Dit betreft mountainbike, ruiter en wandel paden. Afronding wordt verwacht dit jaar, waarbij de benodigde investering lager uitvalt, te weten € 150.000.

Afval

Met ingang van 1 januari 2018 is een tarief per aanbidding voor restafval op basis van volume-frequentie ingevoerd. Hiervoor zijn investeringen met betrekking tot het inzamelsysteem noodzakelijk.

Grondzaken - Wonen en Werken

De investeringen voor het grondbedrijf zijn gebaseerd op de besluitvorming over het MPG 2018 bij de Jaarrekening 2017.

Dynamische centrum afsluitingen

Het volledige vervangingskrediet dat beschikbaar is voor de dynamische centrum afsluitingen (DCA's) wordt dit jaar ingezet.

Verkeersveiligheid

Van ongeveer de helft van de infrastructurele projecten uit het Fietsplan 1^e tranche (2017 en 2018) wordt de uitvoering doorgeschoven naar vooral 2019. Oorzaken voor dit doorschuiven zijn de uitgebreide participatie, te doorlopen procedures en het conflicteren met andere (ruimtelijke) projecten waardoor uitvoering niet gelijktijdig kan. De fietsoversteek bij de Emmalaan is in de planning naar achteren geschoven. In de omgeving van de Spoorzone speelt een groot aantal projecten tegelijkertijd. Uitvoering van alle projecten kan niet tegelijk plaatsvinden, vandaar dat alle plannings tegen elkaar aangehouden zijn. Uitkomst is dat de uitvoering van de fietsoversteek Emmalaan gefaseerd is naar 2021/2022.

Levendig centrum

In 2018 vindt de afronding van de herinrichting van de markt plaats (€ 1,4 miljoen). Daarnaast wordt gewerkt aan de herinrichting van het Kuiperplein en de Grotestraat. Afronding van deze laatste twee projecten wordt voorzien in 2019.

Wegen

Door het doorschuiven van verschillende investeringen in 2017 zijn de bedragen in 2018 en 2019 hoger dan eerder aangegeven. In 2018 is ook de investering in de kwaliteit openbare ruimte Veldhuizen opgenomen (vanuit impuls € 3 miljoen een bedrag van € 500.000).

Kunstwerken

De komende jaren worden er geen investeringen in de civiele kunstwerken verwacht, wel wordt groot onderhoud gepleegd (schilderwerk e.d.).

Openbare verlichting

Vanuit 2017 is € 165.000 aan vervangingswerk doorgeschoven, dit komt bovenop het begrote vervangingsbedrag van € 300.000. Vanaf 2019 wordt, conform planning, ieder jaar € 500.000 aan openbare verlichting vervangen. Dit is afkomstig uit de beschikbaar gestelde kredieten voor de vervanging Openbare Ruimte.

Groen (incl. bomen)

De investeringen in 2018 en 2019 zijn hoger dan eerder geraamd vanwege het doorschuiven van een aantal investeringen uit 2016 en 2017.

Riolering

Ten opzichte van de Programmabegroting 2018-2021 is een actualisatie van het investeringsbedrag gedaan. De investering is met € 1,9 miljoen naar beneden bijgesteld. Dit wordt veroorzaakt door een langere looptijd in voorbereiding van projecten als gevolg van externe factoren (bijv. NGE, bomenkap) en variabele dynamiek bij projecten (prioritering) in met name stationsomgeving.

4.4. Bijlage D: Overzicht meerjarenperspectief

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Programmabegroting 2018-2021 (incl. correctie)	7.867 N	1.208 N	1.101 V	223 V	272 V

Algemene uitkering

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Accres	4.000 V	5.700 V	9.000 V	12.000 V	17.500 V
Opschalingskorting					600 N
Reservering loon- en prijsontwikkeling	250 N	400 N	1.800 N	2.300 N	5.200 N
Reservering l/p/volume/aanzuiging sociaal domein		300 N	2.500 N	4.550 N	6.800 N
<i>Taakmutaties:</i>					
Taakmutatie Basisregistratie Grootchalige Topografie	40 V	40 V	40 V	40 V	40 V
Reserveren taakmutatie BGT	40 N	40 N	40 N	40 N	40 N
Taakmutatie Beëindiging betaling derden	285 V	155 V	155 V	155 V	155 V
Reserveren taakmutatie beëindiging betaling derden	285 N	155 N	155 N	155 N	155 N
Taakmutatie Referendum Wiv	40 V				
Taakmutatie Impuls brede school, sport en cultuur	125 V	125 V	125 V	125 V	125 V
Reserveren taakmutatie Impuls brede school, sport en cultuur	125 N	125 N	125 N	125 N	125 N
Taakmutatie Schulden en armoede	135 V	111 V	111 V		
Reserveren taakmutatie Schulden en armoede	135 N	111 N	111 N		
Taakmutatie Armoedebestrijding kinderen		51 N	51 N	51 N	51 N
Reserveren taakmutatie Armoedebestrijding kinderen		51 V	51 V	51 V	51 V
Taakmutatie Bommenregeling	1.000 V				
Reservering taakmutatie Bommenregeling	1.000 N				
Taakmutatie Matchen op werk	118 V				
Reservering taakmutatie Matchen op werk	118 N				
Taakmutatie Verhoogde asielstroom	128 V				
Reserveren taakmutatie Verhoogde asielstroom	128 N				
Taakmutatie Maatschappelijke begeleiding	19 V				
Reserveren taakmutatie Maatschappelijke begeleiding	19 N				
Taakmutatie Vrouwenopvang/Veilig Thuis	127 V	349 V	368 V	421 V	421 V
Reserveren taakmutatie Vrouwenopvang/Veilig Thuis	127 N	349 N	368 N	421 N	421 N
Taakmutatie Maatschappelijke opvang	19 V	19 V	19 V	19 V	19 V
Reserveren taakmutatie Maatschappelijke opvang	19 N	19 N	19 N	19 N	19 N
Taakmutatie Sociaal domein	2.414 V	3.920 V	3.870 V	3.874 V	3.732 V
Reserveren Wmo - extramuraal zorg	339 N	1.271 N	1.261 N	1.260 N	1.270 N
Reserveren Wmo - beschermd wonen	614 N	644 N	635 N	635 N	635 N
Reserveren Wmo - huishoudelijke hulp	319 N	466 N	466 N	466 N	466 N
Reserveren Jeugd	816 N	1.077 N	1.077 N	1.077 N	1.077 N
Reserveren Re-integratie		84 N	84 N	84 N	187 N
Reserveren Wsw	326 N	378 N	347 N	191 V	124 V
Totaal	3.790 V	5.000 V	4.700 V	5.693 V	5.121 V

Onvermijdelijk

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Ede Zuid	129 N	-	-	-	-
Onderzoek autotunnel Kerkweg	100 N	-	-	-	-
Sluipverkeer Bennekom (onderzoek)	50 N	-	-	-	-
Implementatie omgevingswet	120 N	-	-	-	-
De Belt te Wekerom	200 N	-	-	-	-
Vliegroutes	60 N	50 N	-	-	-
Verkeersopgaven Levendig Centrum	-	6 N	6 N	6 N	6 N
Brandweerkazerne Bennekom	N	N	45 N	45 N	45 N
Lokale Ombudscommissie Ede	96 N	96 N	96 N	96 N	96 N
Gemeentewapen	25 N	-	-	-	-
Totaal	780 N	152 N	147 N	147 N	147 N

Actualisatie

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Nieuwe jaarschijf: revitalisatie De Peppel					563 V
Valleihopper	440 N	-	-	-	-
WMO-begeleiding	175 V	-	-	-	-
Thuisondersteuning	70 V	-	-	-	-
Jeugdzorg	1.320 N	-	-	-	-
Beschermd wonen	500 N	-	-	-	-
Reserve beschermd wonen	500 V	-	-	-	-
Werkkracht: overheveling van programma 8	913 N	913 N	913 N	913 N	913 N
Werkbudget Permar 2018	175 V	-	-	-	-
Nieuwe jaarschijf: vervanging VRI's	-	-	-	-	12 N
Nieuwe jaarschijf: verkeerskrediet 2021	-	-	-	-	22 N
Parkeren	92 N	154 N	154 N	154 N	143 N
N224 oversteek voor langzaam verkeer (Laarwoud)	5 N	3 N	3 N	3 N	3 N
Omgevingsvergunningen	210 V	-	-	-	-
Domus+ Batelaar	22 N	-	-	-	-
Nieuwe jaarschijf: areaal	-	-	-	-	110 N
Nieuwe jaarschijf: vervanging openb. ruimte (10 jr)	-	-	-	-	165 N
Nieuwe jaarschijf: bomenbeleidsplan	-	-	-	-	33 N
Nieuwe jaarschijf: bomenbeleidsplan	-	-	-	-	22 V
Groot- en preventief onderhoud stil asfalt N224	110 N	60	60	60	60 N
Regulier onderhoud openbare ruimte (SWB)	200 N	-	-	-	-
OV Knoop Spoorzone: openbare Ruimte	-	-	-	-	75 N
OV Knoop Spoorzone: eigendom wachtruimte	-	-	-	-	5 N
OV Knoop Spoorzone: mandelig eigendom	-	-	-	-	175 N
OV Knoop Spoorzone: bijdragen aan ProRail	-	-	-	-	35 N
Toeristenbelasting	100 V	150 V	150 V	150 V	150 V
Forensenbelasting	100 V	100 V	100 V	100 V	100 V
Meeropbrengst vervolgingskosten belastingen	50 V	50 V	50 V	50 V	50 V
Hogere uitvoeringskosten belastingen	50 N	15 N	15 N	15 N	15 N
Precariobelasting inzake Vitens	200 N	200 N	200 N	200 N	
Precariobelasting inzake Liander	200 V	200 V	200 V	200 V	
Lagere opbrengst precario Vitens in voorziening	200 V	200 V	200 V	200 V	-
Storting res. investeringsfonds (hogere opbr. Liander)	200 N	200 N	200 N	200 N	
Areaaluitbreiding woningen - hogere opbrengst OZB	150 V	150 V	150 V	150 V	150 V
Accountantskosten	75 N	60 N	60 N	60 N	60 N
Restauratie kerktoeren Grotestraat	570 N	-	-	-	-
Derving huuropbrengsten Braamhorst	-	30 N	30 N	30 N	30 N
Incidentele verkopen vastgoed	350 V	-	-	-	-
Afwikkeling Openluchttheater	115 N	-	-	-	-
Dekking OLT uit reserve cofinanciering	115 V	-	-	-	-
Verkiezingen	82 N	-	-	-	-
Vrijval kapitaallasten	1.007 V	372 V	348 V	301 V	246 V
Werkkracht: overheveling naar programma 3	81 N	81 N	81 N	81 N	81 N
Werkkracht: overheveling naar programma 3	994 V	994 V	994 V	994 V	994 V
Totaal	579 N	500 V	476 V	429 V	338 V

Sociaal domein en bedrijfsvoering

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Sociaal domein	6.375 N	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	2.000 N	-	-	-	-
Totaal	8.375 N	-	-	-	-

Investeringsfonds

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Levendig centrum	482 N	-	-	-	-
Verkabeling	200 N	500 N	500 N	-	-
Inventarisatie en programmatische aanpak buitengebied	200 N	-	-	-	-
Versnelling verwijdering asbestdaken	80 N	-	-	-	-
Totaal mutatie Investeringsfonds	962 N	500 N	500 N	N	N

Mutatie meerjarenperspectief

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal	5.944 N	5.348 V	5.029 V	5.975 V	5.312 V

4.5. Bijlage E: Actuele begroting 2018

bedragen x € 1.000		Primitieve begroting	Actuele begroting
01 Maatschappelijke voorzieningen	Lasten	21.385 N	22.365 N
	Baten	398 V	399 V
	Saldo	20.987 N	21.966 N
	Storting reserves	272 N	274 N
	Onttrekking reserves	744 V	1.655 V
	Saldo resultaat	20.514 N	20.585 N
02 Preventieve ondersteuning	Lasten	28.506 N	29.614 N
	Baten	3.357 V	4.314 V
	Saldo	25.149 N	25.300 N
	Storting reserves	183 N	216 N
	Onttrekking reserves	1.090 V	1.040 V
	Saldo resultaat	24.242 N	24.477 N
03 Individuele ondersteuning	Lasten	112.298 N	113.112 N
	Baten	23.654 V	23.654 V
	Saldo	88.643 N	89.458 N
	Storting reserves	740 N	1.157 N
	Onttrekking reserves	523 V	1.366 V
	Saldo resultaat	88.861 N	89.248 N
04 Economie en Mobiliteit	Lasten	19.193 N	16.917 N
	Baten	14.818 V	12.550 V
	Saldo	4.375 N	4.367 N
	Storting reserves	108 N	108 N
	Onttrekking reserves	1.671 V	1.771 V
	Saldo resultaat	2.812 N	2.705 N
05 Ruimtelijke ontwikkeling	Lasten	75.933 N	67.968 N
	Baten	70.577 V	58.203 V
	Saldo	5.356 N	9.765 N
	Storting reserves	13.398 N	6.860 N
	Onttrekking reserves	10.372 V	8.028 V
	Saldo resultaat	8.382 N	8.597 N
06 Veiligheid	Lasten	11.854 N	11.990 N
	Baten	1.646 V	1.646 V
	Saldo	10.209 N	10.344 N
	Storting reserves	67 N	67 N
	Onttrekking reserves	13 N	32 V
	Saldo resultaat	10.289 N	10.380 N
07 Kw aliteit leefomgeving	Lasten	30.944 N	33.281 N
	Baten	13.697 V	13.429 V
	Saldo	17.247 N	19.852 N
	Storting reserves	2.664 N	1.804 N
	Onttrekking reserves	882 V	2.172 V
	Saldo resultaat	19.029 N	19.484 N
08 Bestuur en Organisatie	Lasten	53.418 N	54.420 N
	Baten	223.389 V	223.669 V
	Saldo	169.971 V	169.249 V
	Storting reserves	12.546 N	12.873 N
	Onttrekking reserves	16.703 V	19.099 V
	Saldo resultaat	174.128 V	175.475 V
Totaal	Lasten	353.530 N	349.667 N
	Baten	351.536 V	337.864 V
	Saldo	1.994 N	11.803 N
	Mutatie reserves	29.978 N	23.360 N
	Onttrekking reserves	31.972 V	35.162 V
	Saldo resultaat	0 V	0 V

Wijzigingen tussen primitieve begroting en actuele begroting worden voor een belangrijk deel veroorzaakt door de verwerking van de mutaties Programmabegroting 2018-2021, MPG en de toedeling prijscompensatie. Daarnaast zijn de reserves geactualiseerd op basis van voortgang projecten zoals Spoorzone, Parklaan, MPG, Onderwijshuisvesting en Beheer openbare ruimte.

4.6. Bijlage F: Begroting meerjarig

bedragen x € 1.000		Begroting 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2021
01 Maatschappelijke voorzieningen	Lasten	22.473 N	22.146 N	21.892 N	21.917 N
	Baten	397 V	397 V	1.031 V	1.031 V
	Saldo	22.076 N	21.749 N	20.860 N	20.885 N
	Storting reserves	272 N	271 N	271 N	270 N
	Onttrekking reserves	1.450 V	551 V	306 V	331 V
	Saldo resultaat	20.897 N	21.469 N	20.825 N	20.824 N
02 Preventieve ondersteuning	Lasten	27.232 N	25.962 N	25.590 N	25.424 N
	Baten	3.444 V	3.444 V	3.137 V	3.137 V
	Saldo	23.788 N	22.518 N	22.454 N	22.288 N
	Storting reserves	211 N	213 N	213 N	213 N
	Onttrekking reserves	598 V	129 V	53 V	51 V
	Saldo resultaat	23.401 N	22.602 N	22.613 N	22.449 N
03 Individuele ondersteuning	Lasten	108.417 N	107.587 N	107.885 N	107.885 N
	Baten	23.619 V	23.579 V	23.579 V	23.579 V
	Saldo	84.798 N	84.008 N	84.306 N	84.306 N
	Storting reserves	2.397 N	2.567 N	2.567 N	2.567 N
	Onttrekking reserves	459 V	312 V	12 V	12 V
	Saldo resultaat	86.737 N	86.263 N	86.862 N	86.862 N
04 Economie en Mobiliteit	Lasten	21.682 N	35.148 N	19.083 N	55.629 N
	Baten	18.327 V	31.794 V	16.507 V	55.283 V
	Saldo	3.355 N	3.354 N	2.575 N	347 N
	Storting reserves	108 N	108 N	899 N	3.195 N
	Onttrekking reserves	354 V	354 V	354 V	353 V
	Saldo resultaat	3.109 N	3.108 N	3.121 N	3.188 N
05 Ruimtelijke ontwikkeling	Lasten	85.762 N	76.341 N	81.257 N	85.033 N
	Baten	75.720 V	74.806 V	62.246 V	70.101 V
	Saldo	10.042 N	1.535 N	19.011 N	14.933 N
	Storting reserves	17.486 N	32.088 N	15.836 N	6.619 N
	Onttrekking reserves	19.648 V	25.961 V	27.074 V	14.358 V
	Saldo resultaat	7.879 N	7.662 N	7.772 N	7.193 N
06 Veiligheid	Lasten	10.712 N	10.072 N	10.045 N	10.045 N
	Baten	246 V	262 V	262 V	262 V
	Saldo	10.466 N	9.810 N	9.783 N	9.783 N
	Storting reserves	56 N	124 N	124 N	124 N
	Onttrekking reserves	13 N	13 N	13 N	13 N
	Saldo resultaat	10.535 N	9.948 N	9.921 N	9.921 N
07 Kw aliteit leefomgeving	Lasten	31.769 N	31.933 N	32.270 N	30.210 N
	Baten	13.650 V	13.871 V	13.788 V	13.907 V
	Saldo	18.119 N	18.062 N	18.482 N	16.303 N
	Storting reserves	2.339 N	2.304 N	2.179 N	2.265 N
	Onttrekking reserves	856 V	858 V	851 V	767 V
	Saldo resultaat	19.603 N	19.509 N	19.810 N	17.801 N
08 Bestuur en Organisatie	Lasten	51.928 N	52.057 N	52.509 N	50.652 N
	Baten	226.469 V	227.607 V	228.373 V	218.471 V
	Saldo	174.542 V	175.551 V	175.865 V	167.819 V
	Storting reserves	14.225 N	14.331 N	15.504 N	9.504 N
	Onttrekking reserves	11.845 V	9.341 V	10.562 V	9.922 V
	Saldo resultaat	172.162 V	170.561 V	170.923 V	168.238 V
Totaal	Lasten	359.975 N	361.246 N	350.530 N	386.796 N
	Baten	361.872 V	375.760 V	348.924 V	385.770 V
	Saldo	1.898 V	14.514 V	1.606 N	1.025 N
	Storting reserves	37.094 N	52.007 N	37.593 N	24.756 N
	Onttrekking reserves	35.196 V	37.493 V	39.199 V	25.781 V
	Saldo resultaat	V	V	V	V

Wijzigingen tussen primitieve begroting en actuele begroting worden voor een belangrijk deel veroorzaakt door de verwerking van de mutaties Programmabegroting 2018-2021, MPG en de toedeling prijscompensatie. Daarnaast zijn de reserves geactualiseerd op basis van voortgang projecten zoals Spoorzone, Parklaan, MPG, Onderwijshuisvesting en Beheer openbare ruimte.

4.7. Bijlage G: Verloop reserves 2018

									bedragen x € 1.000
pro- gramma	Omschrijving	BW 01-01 voor be- stemming	Resultaat- bestem- ming 2017	BW 01-01 na be- stemming	Rente	Bij	Af	Af: Afschrij- vings- bijdrage	BW 31-12
1	Onderwijs - Huisvesting	3.189	0	3.189	0	0	1.139	0	2.050
1	Tijdelijk Jongerenwerk 2015-2017	126	0	126	0	0	63	0	63
1	Cultuur	493	0	493	0	57	90	0	460
1	Kunst en Cultuur - Ontwikkelfonds	452	0	452	14	3	10	0	458
1	Kunstaankopen	491	0	491	0	52	171	0	372
1	Monumenten	223	0	223	0	120	129	0	214
1	Sporthal Ut Sporthuus	891	0	891	27	0	0	47	870
1	Museum Oud Lunteren	34	0	34	1	0	0	2	34
1	Kijk- en Luistermuseum	24	0	24	1	0	0	2	23
2	Onderwijs - Achterstandsbeleid	1.544	0	1.544	0	122	0	0	1.665
3	Egalisatiereserve legaat van Lagen	385	0	385	12	0	12	0	385
3	Inburgering	605	174	779	0	0	495	0	284
3	Regionaal Werk Bedrijf	648	0	648	0	0	0	0	648
3	Reserve Arbeidsmarktregio FoodValley	1.189	90	1.279	0	0	0	122	1.157
3	Maatschappelijke opvang	2.644	0	2.644	0	110	0	0	2.754
3	Vrouwenopvang/aanpak ouderenmishandeling	168	0	168	0	0	38	0	130
3	Beschermd Wonen	3.920	0	3.920	0	1.022	0	0	4.942
3	Fonds impuls sociaal domein	1.160	0	1.160	0	0	828	0	332
4	Parkeren	137	0	137	0	0	0	0	137
4	Werkgelegenheid	302	0	302	0	100	145	0	257
4	Kapitaallasten Verkeer	243	0	243	7	0	0	13	236
4	Kapitaallasten Parkeren	137	0	137	4	0	0	8	134
5	Afval	2.308	0	2.308	0	587	0	0	2.895
5	Veluwe Poort - Spoorzone Ede	13.008	0	13.008	390	4.032	3.208	0	14.222
5	Veluwe Poort - Parklaan	4.403	0	4.403	132	200	1.154	0	3.581
5	Landschapsfonds	178	0	178	0	160	206	0	132
5	Starters- en doorstromers	2.500	0	2.500	75	161	479	0	2.257
5	Bodemsanering	613	-300	313	0	50	105	0	258
5	Structuurvisie Buitengebied	151	0	151	5	85	5	0	236
5	R&T route structuren	180	0	180	5	0	0	0	185
5	Grondbedrijf	0	2.700	2.700	0	141	852	0	1.989
6	Overgangsrecht FLO	821	0	821	0	67	0	0	888
7	Begraven	706	0	706	0	0	136	0	569
7	Groot onderhoud openbare ruimte	1.956	0	1.956	0	0	1.290	0	666
7	Riolering buitengebied	7.762	0	7.762	233	0	0	727	7.268
8	Algemene reserve	22.663	1.813	24.476	0	1.583	9.450	0	16.609
8	Algemene reserve - Begroting	6.621	0	6.621	199	0	199	0	6.621
8	Algemene reserve - Rente begroting	9.656	0	9.656	290	0	290	0	9.656
8	Woningbouw	331	0	331	0	0	0	0	331
8	Lastenverlichting burgers	0	0	0	0	750	0	0	750
8	Lokale arbeidsvoorwaarden	281	0	281	0	102	102	0	281
8	BTW - Compensatiefonds	1.319	0	1.319	0	2.400	0	1.860	1.859
8	Cofinanciering	1.432	0	1.432	43	0	238	0	1.237
8	Overlopende verplichtingen	1.176	535	1.711	0	0	895	0	816
8	Kapitaallasten	1.242	0	1.242	0	1.436	177	0	2.501
8	Investeringsfonds Impuls Ede	1.084	0	1.084	0	5.350	4.063	0	2.371
8	Bedrijfsmiddelen - Personeel	1.591	0	1.591	0	3	1.573	0	21
8	Bedrijfsmiddelen - Kapitaallasten	851	0	851	26	264	966	0	175
8	Bedrijfsmiddelen - Algemeen	4.199	0	4.199	126	588	258	0	4.655
8	Bedrijfsmiddelen - Huisvesting	2.121	0	2.121	64	433	269	0	2.349
8	Bedrijfsmiddelen - Automatisering	3.614	0	3.614	0	675	2.061	0	2.229
8	Bedrijfsmiddelen - Herbezettingsgelden	336	0	336	0	88	0	0	424
8	Egalisatieres. kapitaallasten gem.vastgoed	11.831	0	11.831	406	1.696	0	964	12.968
8	Egalisatieres. kapitaallasten OHW	3.886	0	3.886	66	-1.427	105	0	2.420
8	Exploitatie vastgoed	400	0	400	0	166	166	0	400
		128.222	5.012	133.234	2.123	21.176	31.364	3.745	121.425

Het geschetste verloop van de reserves 2018 is een geactualiseerde stand van die gepresenteerd in de Programmabegroting 2018-2021.

4.8. Bijlage H: Verloop voorzieningen 2018

bedragen x € 1.000

Progr.	Omschrijving	BW 01-01	Bij Rente	Bij	Af	BW 31-12
3	Voorziening liquidatie Permar	2.638	0	0	1.451	1.187
8	Wethouderspens. en uitkeringen	4.982	0	0	0	4.982
8	Onderhoud Gem.vastgoedportefeuille	2.923	0	770	1.833	1.860
7	Rioolaanleg en -beheer	37.749	661	7.388	5.330	40.468
		48.292	661	8.158	8.615	48.497

De in dit overzicht opgenomen voorzieningen omvatten de voorzieningen die in de jaarrekening gerubriceerd worden onder de post Voorzieningen. Voorzieningen die het karakter hebben van een correctie van de boekwaarde debiteuren en voorraden zijn in deze tabel dus buiten beschouwing gelaten.